

KOUZELNÝ ATLAS PUTOVÁNÍ ČASEM

Veronika Válková

SÁMO

ZLOČIN
V TEMNÝCH HVOZDECH

Ilustrace
Petr Kopl

bambook

JE MI DVANÁCT, CHODÍM DO ŠESTÉ TŘÍDY A JAKO KAŽDÉ DÍTĚ SE POŘÁD ROZČILUJU S RODIČI. OPRAVDU BY MĚ ZAJÍMALO, PROČ DOSPĚLÁCI MYSLÍ JEN NA SEBE A JSOU PŘESVĚDČENÍ, ŽE PRO JEJICH DÍTĚ JE DOBRÉ ZROVNA TO, CO ONI SI MYSLÍ, ŽE JE DOBRÉ. NĚKDY SI PŘIPADÁM JAKO ŠACHOVÁ FIGURKA. ŠOUPNOU MĚ TAM, KDE MĚ CHTĚJÍ MÍT, A JEŠTĚ ČEKAJÍ, ŽE Z TOHO BUDU NADŠENÁ. NEMŮŽU SE DOČKAT, AŽ VYROSTU A PŘESTANOU SI SE MNOU DĚLAT, CO CHTĚJÍ.

TAK TŘEBA: JSEM JEDINÁČEK. NIKDY MĚ NEBAVILO BÝT JEDINÁČKEM. A KDYŽ JSEM SE NAŠE POKOUŠELA PŘEMLUVIT, ABY MI POŘÍDLI SOUROZENCE, SNAŽILI SE MI NAMLUVIT, ŽE TAKHLE JE TO PRO MĚ LEPŠÍ. KDYBY NÁS BYLO VÍC, NEMOHLA BYCH PRŮ CHODIT NA FRANCOUZŠTINU A GYMNASTIKU A NA PIÁNO A NEMOHLI BYCHOM NA DOVOLENOU DO ŘECKA, PROTOŽE BYCHOM NA TO NEMĚLI PENÍZE. A V DĚTSKÉM POKOJÍČKU BYCHOM SI SKÁKALI PO HLAVĚ. VŮBEC JE NENAPADLO, ŽE BYCH KLIDNĚ OŽELELA FRANCOUZŠTINU NEBO GYMNASTIKU NEBO PIÁNO. KDYBYCH MĚLA SÉGRU, MOHLY BYCHOM CHODIT TŘEBA JEN NA GYMNASTIKU, ALE SPOLU. NEBO ŽE BYCH BYLA RADŠI CELÉ LÉTO SE SÉGROU NA CHALUPĚ U BABI JIZERSKÉ A LÍTALA PO LESE, NEŽ SE S NIMI SAMA ŠKVAŘILA NA PLÁŽI V ŘECKU. A ŽE BYCH SI SE SÉGROU S RADOSTÍ SKÁKALA PO HLAVĚ, V POKOJÍČKU I JINDE. PRAVDA JE, ŽE PRO NĚ JE POHODLNĚJŠÍ MÍT JEN JEDNO DÍTĚ. SLYŠELA JSEM, JAK SE O TOM MAMINKA BAVÍ S TETOU MIRKOU, KTERÁ MÁ DVA KLUKY, MOJE BRATRANCE. A TETA JÍ ŘÍKALA, AŽ SI UVĚDOMÍ, ŽE SICE TEĎ ONI MAJÍ NA STAROSTI JEN JEDNO DÍTĚ, ALE ŽE TO DÍTĚ, TEDY MĚ, TAKY ODSOUDILI K TOMU, ŽE ONO BUDE MÍT JEDNOU NA KRKU DVA NEMOHOUCÍ STAŘÍKY. MAMINKA PAK S TETOU NĚJAKOU DOBU NEMLUVILA. ALE MNĚ PŘIPADÁ, ŽE TETA MÁ PRAVDU. JAK JÁ MÁM JEDNOU ZVLÁDNOUT SAMU SE POSTARAT O NĚ OBA, KDYŽ PRO NĚ DVA JE TEĎ NÁROČNĚ STARAT SE O MĚ JEDNU? NENÍ TO FÉR.

A DRUHÁ VĚC: NAŠI NÁS PŘESTĚHOVALI. DONEDÁVNA JSME BYDLELI V PANELÁKU V PRAZE NA JIŽNÍM MĚSTĚ. PODLE MĚ NÁM TAM NIC NECHYBĚLO. ALE NAŠÍ PŘÍŠLI S TÍM, ŽE BYT JE MALÝ, ŽE JE V PRAZE HROZNÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VŮBEC, A KOUPILI DŮM SE ZAHRADOU KOUSEK OD PRAHY.

MAMINCE JE TO JEDNO, ONA PRACUJE JAKO PŘEKLADATELKA, TAKŽE VĚTŠINU PRÁCE VYŘIZUJE PŘES MAILY, TATÍNKOVÍ TAKY, PROTOŽE TO MÁ DO PRÁCE AUTEM SKORO STEJNĚ RYCHLE, JAKO KDYŽ DŘÍV JEZDIL METREM A TRAMVAJÍ. ALE ODSKÁKALA JSEM TO JÁ, PROTOŽE ODSUD NEMŮŽU DOJÍŽDĚT DO STARÉ ŠKOLY. TAKŽE JSEM PŘÍŠLA O VŠECHNY KAMARÁDY A KAMARÁDKY, SE KTERÝMI JSEM PĚT LET CHODILA DO TŘÍDY. O TEREZKU, MOU NEJLEPŠÍ KAMARÁDKU, SE KTEROU JSME VŽDYCKY SEDĚLY V JEDNÉ LAVICI, O MIKULÁŠKA, KTERÉMU JSEM DÁVALA OPISOVAT ÚKOLY Z MATIKY, KATKU, DÁŠU... ALE HLAVNĚ ŽE JSEM NA ČISTÉM VZDUCHU, ŽE? DALŠÍ DOSPĚLÁCKÉ SOBECTVÍ. PŘESTOŽE JE TEN DŮM OPRAVDU VELIKÝ A JE POROSTLÝ ZELENÍ, O KTERÝCH SI DOSPĚLÁCI MYSLÍ, ŽE JE TO BŘEČTAN NEBO PSÍ VÍNO, ALE ZELENÍ SE JEN TAK TVÁŘÍ, A KDYŽ JE NIKDO NEVIDÍ, POBÍHAJÍ PO OMÍTCE A ŠUSTÍ. A MŮJ POKOJÍČEK JE STEJNĚ VELKÝ JAKO NÁŠ STARÝ OBÝVÁK.

JE ALE JEDNA VĚC, KVŮLI KTERÉ JSEM OCHOTNÁ NAŠIM TO PŘESTĚHOVÁNÍ ODPUSTIT A KTERÁ BY SE NIKDY NESTALA, KDYBYCHOM ZŮSTALI VE STARÉM BYTĚ.

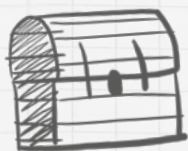
VLASTNĚ DVĚ VĚCI.

S DOMEM JSME KOUPILI KOČKU BARČU. JE ČERNÁ S BÍLÝM BŘÍŠKEM, NÁPRSENKOU A TLAPKAMI A CHOVÁ SE JAKO PRAVÁ DÁMA. DĚLÁ SI, CO CHCE, ALE DĚLÁ TO, JAK TATÍNEK ŘÍKÁ, S NOBLESOU. KOČKY JSOU VŠECHNY TAJEMNÉ A BARČA DVOJNÁSOB, A TO JE

SUPER. KONEČNĚ MÁM JINÉ ZVÍŘE NEŽ ŽELVU PÍŮ, PROTOŽE V PANELÁKU MI NAŠI NIC CHLUPATÉHO DOVOLIT NECHTĚLI. TO JE TA PRVNÍ PRIMA VĚC.

TA DRUHÁ JE, ŽE JSEM NA PŮDĚ VE STARÉ TRUHLĚ NAŠLA KOUZELNÝ ATLAS. NA PRVNÍ POHLED VYPADÁ JAKO STARÝ ŠKOLNÍ DĚJEPISNÝ ATLAS, ALE HODNĚ STARÝ, PROTOŽE JE VÁZANÝ V KŮŽI A TA KŮŽE JE UŽ DOST OHMATANÁ. NA PRVNÍ STRANĚ JE NAPSÁNO:

Atlant
Historický
od
.....
..
.....
Sestavený

OD KOHO SESTAVENÝ, TO NEJDE PŘEČÍST, PROTOŽE JE TAM KAŇKA. NA DALŠÍCH STRÁNKÁCH JSOU MAPY. VĚTŠINOU JSOU TO MAPY EVROPY, ALE NAŠLA JSEM TAM I MAPY JINÝCH SVĚTADÍLŮ. NEJSOU BAREVNÉ JAKO V NORMÁLNÍCH ATLASECH, ALE ZAŽLOUTLÉ A NAKRESLENÉ VYBLEDLÝM HNĚDÝM INKOUSTEM. TAM, KDE JE LES, JE MÍSTO ZELENÉ BARVY SPOUSTA MALÝCH STROMEČKŮ. MĚSTA NEJSOU VYZNAČENÁ KOLEČKEM, ALE OPRAVDU JE TAM NAMALOVANÉ MALÉ MĚSTEČKO, VĚTŠINOU S HRADBAMI A S BRÁNOU, NEBO JENOM HRAD NEBO VESNÍČKA. TAM, KDE MAJÍ BÝT HORY, JSOU NAKRESLENÉ RŮZNĚ VELKÉ KOPEČKY A V MOŘÍCH PLAVOU VELRYBY A RŮZNÉ NESTVŮRY A PLUJÍ PO NICH KORÁBY S PLACHTAMI. NĚKDE JE PRÁZDNÁ PLOCHA A NA NÍ JE NAPSÁNO HIC SUNT LEONES. ZJISTILA JSEM, ŽE TO ZNAMENÁ ZDE JSOU LVI A PSALO SE TO DO MAP NA MÍSTA, KTERÁ JEŠTĚ NEBYLA PROZKOUMANÁ A NIKDO NEVĚDĚL, CO TAM JE. TAKOVÁ UŽ DNESKA ASI NEJSOU, A TO JE ŠKODA.

KDYŽ SÁHNU NA MAPU, PŘENESE MĚ ATLAS DO MINULOSTI.

OPRAVDU.

UŽ SE MI TO STALO NĚKOLIKRÁT.

A MÁM DŮKAZY, PROTOŽE KDYŽ V MINULOSTI NĚCO DOSTANU, VRÁTÍ SE TO SE MNOU K NÁM NA PŮDU. TYHLE SUVENÝRY SI SCHOVÁVÁM DO KRABICE POD POSTELÍ A UŽ TAM MÁM NÁHRDELNÍK OD KARLA IV. A VYŘEZÁVANÝ DRAHOKAM A SANDÁLY Z POMPEJÍ A DALŠÍ VĚCI.

SNAŽILA JSEM SE VYZKOUMAT, JAK ATLAS FUNGUJE. NA NĚCO UŽ JSEM PŘÍŠLA. ČÍM DĚLE NECHÁM RUKU NA MAPĚ, TÍM DĚLE JSEM V MINULOSTI. DO MINULOSTI SE DOSTANU VĚDYCKY OBLEČENÁ TAK JAKO LIDÉ, KTERÍ TAM ŽIJÍ, ALE JAKMILE SE VRÁTÍM NA PŮDU, MÁM NA SOBĚ ZASE SVOJE ŠATY. A V MINULOSTI TAKÉ VĚDYCKY UMÍM MLUVIT JAZYKEM, KTERÝ SE TAM POUŽÍVÁ.

ZATÍM JSEM NEPŘÍŠLA NA TO, JAK SI VYBRAT, KAM DO MINULOSTI SE DOSTAT. VEDU SI PŘEHLEDNOU TABULKU A PÍŠU SI DO NÍ, KTERÁ MAPA MĚ KAM PŘENESLA, ALE JEŠTĚ JSEM Z NÍ NIC NEVYKOUKALA. POŘÁDNĚ MĚ TO ŠTVE. NA DRUHOU STRANU JSEM VĚDYCKY ZVĚDAVÁ, KDE SE OCITNU. JE TO JAKO ROZBALOVAT DÁRKY POD VÁNOČNÍM STROMEČKEM — KDYŽ ČLOVĚK PŘEDEM NEVÍ, CO V NICH JE, JE TO DALEKO VĚTŠÍ ZÁBAVA.

JO A JEŠTĚ JEDNA VĚC.

JÁ SI FAKT MYSLÍM, ŽE SE MNOU BARČA DO TÉ MINULOSTI CESTUJE. AKORÁT ŽE TAM JE VĚDYCKY JAKO ČLOVĚK. A VODÍ MĚ ZPÁTKY DO NAŠICH ČASŮ. STRAŠNĚ MOC CHCI ZJISTIT, KDO TA KOČKA VE SKUTEČNOSTI JE A JAKÉ SE MNOU VLASTNĚ MÁ ÚMYSLY. PROTOŽE ONA BEZPOCHYBY NĚJAKÉ MÁ...

Kapitola 1

Pršelo. Už od pátku pršelo. Poctivý, vydatný listopadový déšť. Zeleni se choulili na zdi a ani se nepokoušeli někam běhat. Možná by jim po mokré omítce klouzaly pacičky a oni by padali dolů. Kapky deště jim ulpívaly na zádech, která dospěláci pokládali za lícovou stranu listu, a třpytily se tam jako démanty.

Byla neděle odpoledne a Bára byla jako na jehlách. Rodiče jí slíbili, že se do neděle do večera rozhodnou, jestli jí dovolí učit se u paní učitelky Zounarové soukromě latinu. Usoudila, že jí verdikt řeknou po večeři, a večeři maminka plánovala na sedmou. Fůra času. Bára si pro jistotu zkontrolovala, že má udělané všechny úkoly nejen na pondělí, ale na celý příští týden, aby byla nejen vzorná, ale supervzorná, protože to by mohlo na rodičovské rozhodování mít nějaký vliv. Pak šla do obýváku přehrávat na klavír, čímž se ze supervzorné stala hypervzornou, což je asi takový rozdíl jako mezi supermarketem a hypermarketem, a iniciativně vyklidila myčku.

K večeři měli kuře s bramborem.

„Už máš všechno hotové do školy?“ zeptala se maminka.

Bára horlivě zakývala hlavou.

„Mám všechny úkoly a taky jsem si dopředu četla články v němčině v učebnici a opakovala jsem si slovíčka z angličtiny a francouzštiny a hele jak to, že anglicky a německy se dcera řekne skoro stejně a francouzsky úplně jinak?“

„Protože angličtina a němčina jsou germánské jazyky, tam je to podobné, a francouzština je románský jazyk,“ vysvětlila jí maminka.

„A čeština je slovanský, tak to máme taky úplně jinak, že jo?“ brnkala na maminičinu jazykovědnou strunu Bára, co to šlo, aby ji dobře naladila. Maminku, ne tu strunu.

„No, ono to až tak úplně jinak není,“ rozpovídala se maminka. „To naše dcera je totiž ze stejného základu jako anglické *daughter* a německé *Tochter* nebo řecké *tchygatér*. Je to starý indoevropský základ. Francouzština se vyvinula z latiny, a ta to měla asi jinak, i když je to taky indoevropský jazyk. Ale to se prostě někdy stává. Třeba otec – všude je to z indoevropského základu *pater*, jen se tam třeba to p změnilo ve f, jako v němčině a v angličtině, ale ve slovanských jazycích je to otec. A překvapivě v gótské. To je taky germánský jazyk. To otec, nebo gótské *atta*, vzniklo ze žvatlavého slůvka táta. Tedy přesněji řečeno dospělí přiřadili nějaký význam zvukům, které vydávají děti, když se učí mluvit, takové to tatata bababa, což ale ve skutečnosti vůbec žádný význam nemá.“

„Aha,“ řekla Bára, která to skoro nestačila sledovat. Ale maminka byla ve svém živlu, o to šlo. „A co třeba...“

„Co takhle třeba dojíst?“ navrhl tatínek.

„Ano, jak se řekne indoevropsky *dojíst*?“ udělala Bára na maminku bezelstný kukuč.

„Já vás oba něčím bacím,“ slíbila maminka.

Po večeri se přesunuli do obývacího.

„Tak, milá dceři, mohu-li v této domácnosti použít obyčejné české slovo místo praindoevropského základu,“ zavtipkoval tatínek. „Uvažovali jsme s maminkou nad tvou touhou učit se už čtvrtý cizí jazyk.“

Báře se rozbušilo srdce, protože se rodiče tvářili velmi vážně, až zachmuřeně.

„Hodně jsme to zvažovali,“ řekla maminka. „Jezdíš do Prahy na gymnastiku, klavír, nauku a francouzštinu, což je poměrně hodně, a jsi čerstvě na druhém stupni.“

„Na druhou stranu, ve čtvrtletí tě všichni chválili, ty koníčky v Praze ti maminka zařídila tak, že ti zabere jen dvě odpoledne, na klavír přehráváš, aniž bychom tě do toho museli nutit, a francouzština ti také jde.“

„Takže jsme se rozhodli, že se s paní učitelkou Zounarovou domluvíme, že budeš chodit –“

„Hurááááá!“ zavřeštěla Bára tak mocně, až tatínkovi vyšpláchno pivo ze sklenice, kterou zrovna nesl k ústům.

„Nevíš, na čem jsme se domluvili, tak ještě nejásej!“ okřikl ji a vytáhl z kapsy kapesník, aby si otřel pobryndané kalhoty.

„Řekli jsme si, že ti dovolíme na tu latinu chodit na zkoušku do pololetí. Když bude vysvědčení hezké, budeš smět pokračovat. Jinak ji zase zrušíme,“ řekla maminka.

„Co je to *hezké* vysvědčení?“ zeptala se podezíravě Bára. Už ze zkušenosti věděla, že pod pojmem *hezká známka* si ona a rodiče mohou představovat něco zcela jiného. Báře by leckdy stačila dvojka, ale v některých předmětech rodiče dvojky odmítali tolerovat. A ještě ke všemu se na těch předmětech nedokázali navzájem shodnout. Také už měla zkušenost, že rodiče někdy záměrně nastavují podmínky tak, aby je nemohla splnit, oni tím pádem nemuseli vyhovět nějakému jejímu přání a přitom zůstali nevinní jako lilium. V čemž vynikala maminka. Takové to – jasně že si můžeš přivést na návštěvu kamarádky, když budeš mít v pokojíčku *dokonalé* uklizeno. Což bylo v Bářiných očích něco úplně jiného než v maminčiných. Otázka tedy byla naprosto na místě.

„Jak to myslíš – co to je?“ zeptala se maminka.

„Jestli třeba pět dvojek nebo tři dvojky nebo jedna trojka...“

„No opovaž se přinést trojku!“ zhrozila se maminka.

„Ale ten dotaz je správný,“ soudil tatínek. „Musíme si jasně vymezit podmínky. Za mne by bylo hezké vysvědčení s maximálně čtyřmi dvojkami, samozřejmě bez trojek.“

„Čtyři dvojky?“ zhrozila se maminka. „Nanejvýš dvě!“

„Tři? Kompromis?“

„Dobře, tak tři,“ řekla maminka trochu nespokojeně.

„A je jedno z čeho,“ ujišťovala se ještě Bára.

Maminka se užuž nadechovala, ale tatínek ji předešel.

„Jedno z čeho.“

„A když teda budu mít nanejvýš tři dvojky, tak budu na tu latinu chodit už napořád?“

„Ne. Zase bychom to podmínili tím, jak dopadne další vysvědčení,“ vysvětloval tatínek.

„To je trochu vydírání,“ zamračila se Bára.

„Není,“ zavrtěla hlavou maminka. „To je snaha o udržení uspokojivých školních výsledků. Když se zhoršíš, bude to znamení, že musíš škole věnovat víc času a že nezvládáš dalšího koníčka.“

„Tak dobře,“ kývla Bára. Sice ji trochu šťvalo, že jí rodiče nedovolili latinu bezpodmínečně, na druhou stranu, nemuseli jí to

dovolit vůbec. A známky si stejně chce udržovat hezké, protože se potřebuje dostat na nějakou vysokou školu, aby pak mohla založit nový vědní obor historická genetika. Nebo něco takového. Prostě obživování mamutů a podobně.

„Zítra paní učitelce zavolám,“ slíbila maminka.

„Můžu jí to říct sama?“ nemohla se dočkat Bára.

„Můžeš, ale ona to stejně potřebuje mít potvrzené od nás.“

„Děkuju, děkuju, děkuju!“ vlepila Bára každému z nich pusku a odskotačila nahoru. Nezapomněla pohladit hlavičku na zábradlí, aby si zajistila bezpečnou cestu po schodišti. Chtěla se hned podívat do šedočerně melírovaného sešitu, který dostala v roce 1918 od paní Pernerové a do kterého si pak zapisovala latinu, když ji učil Andrej Viktorovič svobodný šlechtic Rjepkin, a taky si tam honem přepsala všechno, co jí v jedenáctém století natloukla do hlavy Judita ve Svinibrodu, aby se jí to z té hlavy zase nevykouřilo. Třeba bude mít hodinu s paní učitelkou Zounarovou už zítra, tak je potřeba si honem něco zopakovat.

Ale u dveří na půdu se zarazila. Tuhle úžasnou novinu přece musí ze všeho nejdřív oznámit Barče!

Vyběhla po dvanácti schodech do zaprášené tmy. Unavená žárovka na stropě s ní bojovala jen s vypětím všech sil.

„Barčiči!“ zavolala, když se dostala k vikýři. Zakopla cestou jen dvakrát. „Barčí!“

„Mňa!“ ozvalo se odkudsi jakoby zdálky.

„Čičiči!“ udělala Bára.

„Mňa-a!“ řekla Barča důrazněji, ale stále to znělo jaksi tlumeně.

„Barčo, kde jsi? Čičíííí!“

„Mňaaaa!“ teď už se Barča trochu zlobila, jak je Bára nedovtipná.

„Barčo, ty jsi v té truhle?!“ nechtěla věřit svým uším Bára. Odklopila víko a Barča se tygrím skokem vydrala na svobodu.

„Jak ses tam dostala?“ nechápala Bára.

„Mrrr-ňa! Mňa,“ odpověděla Barča, což mohlo znamenat *nechalas ji posledně otevřenou a to víko se zabouchlo, když jsem si dávala šlofíčka, nebo copak nevíš, že kočky se dostanou všude?*

Bára prohrábla šaty, aby zkontrolovala, jestli tam Barča neudělala loužičku. Nebyla si jistá, jestli jsou šaty suché, ale studené, nebo vlhké. Jak už asi tři dny lilo, bylo na půdě tak divně lezavo, že se to nedalo s určitostí odlišit.

Pro jistotu vyndala i atlas, aby ho zkontrolovala. *Co by se s ním asi stalo, kdyby ho ta kočka počůrala?* zatrnulo jí. Možná by přestal fungovat. Opatrně obracela jeden list za druhým, brala je jen do štipce, protože dneska se jí do minulosti nechtělo, dneska se jí chtělo *sekat latinu*. Barča se mezitím vrátila do truhly a něco tam vyváděla. Snažila se vyhrabat její obsah na podlahu, různě v šatech skákala, zkrátka chovala se jako předškolák, který má možnost blbnout v doskokové jámě plné molitanových kostek. Pak to zapištělo a Barča se hrdě přehoupala přes okraj truhly s tučnou myší v tlamě.

„Tak proto jsi tam byla zavřená. Ty jsi ji lovila, a jak jsi blbnula, tak jsi drcla do víka,“ pochopila Bára. „Asi to budu muset fakt zavírat.“

Zdálo se, že je atlas v pořádku. Užůž ho chtěla zavřít, když Barča přiskotačila a přímo doprostřed mapy vyplivla kořist jako velkorysý dar Báře.

„Fuuuj!“ málem se poblinkala Bára. „Dej to pryč!“

Barča se zájmem pozorovala myš, jestli náhodou zase nezačne utíkat. Protože některé mazané myši předstírají, že jsou mrtvé, aby je kočky nechaly být. Ale tahle už to měla spočítané.

„Bleee, to je hnus!“ krčila zoufale nos Bára, protože nezbývalo než buď vzít myš za ocásek a zahodit, nebo ji z toho atlasu setřást. Druhá varianta byla přijatelnější, a tak popadla atlas, aby ho naklonila natolik dostatečně, že z něj mrtvolka sklouzne. Jenže si neuvědomila, že palcem pravé ruky sahá na mapu. To jí došlo až ve chvíli, kdy se s ní půda zahoupala.

Já jetelina, mohla jsem tu myš odsunout pantoflem, stačila si ještě pomyslet.

Kapitola 2

Že je něco špatně, to bylo jasné okamžitě.

Stála totiž ve vodě.

Ne že by třeba po kotníky nebo do půli lýtek. Studená voda jí sahala skoro do pasu. Navíc se do Báry opírala, protože to nebyla voda stojatá, ale voda tekoucí, tekoucí v docela široké řece, a Báře, která to nečekala, málem podrazila nohy. Břeh porostlý nízkým křovím byl naštěstí jen pár metrů daleko, a tak se k němu začala brodit. Po řasami oslzlých valounech jí klouzaly nohy, a navíc po několika krocích ztratila pevnou půdu pod nohama úplně, protože tu bylo vymleté dno, a pořádně se nalokala. Přesto se doplácala ke břehu, i když jí v pohybu bránily dlouhé šaty, které se jí motaly kolem nohou. Chytla se trávy, aby se dostala na suchou zem, ale drn se vytrhl i s kořeny a ona zahučela zpátky do řeky.

„Hej! Hejhejheeej!“ zaslechla, jak na ni někdo křičí, sotva se vynořila zpátky nad hladinu.

Muž, který se jednou rukou držel roští, aby sám po poněkud příkrém břehu nesjel do řeky, a natahoval k ní ruku, vypadal velmi cizokrajně. Měl vcelku ostrý nos, vysedlé lícní kosti, tvář mu zdobil knír ve tvaru podkovy a zpod špičaté kožešinové čapky mu splývaly dva černé copy. Oči jako uhlíky byly na Evropana příliš mandlové, jedno ucho mu zdobila masivní stříbrná náušnice, u opasku, kterým měl přepásaný široký zelený kabátec, se mu hou-pala šavle s rukojetí vykládanou tyrkysovými kameny, jezdecké boty se zvednutými špičkami měly za sebou podle vrstvy prachu a bláta hodně dlouhou cestu a zpoza ramene mu vyčuhoval luk a barevné opeření šípů. Ačkoliv neměl v kníru ani vlasech dosud jedinou bílou nitku, tvář už měl rozbrázděnou hlubokými vráskami.

Báře sice rodiče od malička vtloukali do hlavy, že se s cizími pány nemá bavit, ale nikdy nikdo jí neřekl, jak se má zachovat v situaci, nabídne-li jí cizí pán pomoc, když se nedobrovolně ráchá v řece. Ona, nikoliv ten pán. A protože by bylo nejen nezdvornilé, ale i nerozumné takový projev dobré vůle odmítnout, zabrala Bára proti proudu řeky, co to šlo, aby se dostala ke vztažené pravici. Muž ji chytil za zápěstí stiskem vpravdě železným a vytáhl ji k sobě na břeh, jako by nevážila

víc než zráchané kotě. Chlapík přitom nebyl nijak urostlý, kdyby neměl tu kožešinovou čapku, nebyl by o moc vyšší než Bára.

Něco na Báru zabřebentil, ale nerozuměla mu ani slovo.

Tak to je zrada, zatrnulo jí. Vždyť v minulosti vždycky domo-
rodcům rozumím! Co se pokazilo?

Bářin zachránce z jejího výrazu pochopil, že jí jeho mateřština nic neříká. Přátelsky – tedy aspoň si myslel, že přátelsky – se na ni zazubil, přičemž odhalil smutný fakt, že nejbližší zubařská ordinace je odsud několik set let daleko, a aniž by ji pustil, vydal se po břehu nahoru. Bára si volnou rukou musela vykasat promáčené sukně, aby si do nich nešlápla. Po několika krocích se ocitli na rovině, kde se popásal nízký huňatý koník s postrojem zdobeným kovovými puklicemi, rolníčkami a barevnými štrapci.

Chlapík na Báru zase vycenil neúplný zažloutlý chrup, popadl ji za boky, a než se vzpamatovala, seděla na koni, jeho majitel za ní a hnali se tryskem, ano, tryskem, kamsi. Bára ani nestačila zaječet, když se koník rozběhl, protože zrychlil snad na stovku z místa. Jako by se ani nedotýkal kopyty země a rovinou spíš letěl než cválal. Báře nezbylo než se křečovitě chytit paže, kterou ji jezdec držel pevně jako ve svěráku.

Naštěstí nejeli příliš daleko, protože jinak by se jí asi urvaly uši, v nichž měla, jak pochopila po několika koňských skocích, vetknuté velké těžké náušnice. Cesta k dírkám v uších byla poměrně klopotná. Rodiče totiž propichování uší pokládali za barbarství a vytrvale odolávali Bářiným prosbám, že chce taky nosit *ušinky*, tak totiž náušnicím říkala jako malá. Bára byla přesvědčená, že bude muset počkat až do patnáctých narozenin, kdy dostane občanku a rodičovstvo nad ní aspoň částečně ztratí svou neomezenou nadvládu, ale nakonec rodiče podlehli škemrání a asi i přemlouvání ze strany tety Mirky už teď v září, jako dodatečně k narozeninám. Bára byla přesvědčená, že to měla být náplast na bolístku za stěhování. Teta Mirka se tehdy nabídla, že to zařídí, půjčila Báře svoje staré zlaté náušnice, které na dva dny naložily do lihu, a odvedla ji ke své kamarádce dětské lékařce, která Báře uši propíchla injekční jehlou. Pravé ucho šlo dobře – paní doktorka lalůček probodla, do duté jehly trčící skrz něj zapasovala ten konec náušnice, který se uchem provléká, protáhla ho na druhou stranu a hotovo. Druhé ucho bylo horší, protože se paní doktorce nedařilo tu náušnici protáhnout, a tak ho Báře propichovala natřikrát a mezitím si musela jít zakouřit, protože z toho byla celá

tumpachová. Bára ne. Pro náušnice byla ochotná vydržet i to píchání jehlou, a to jinak měla z injekcí osypky. Nakonec to dopadlo tak, že měla v levém uchu z vnější strany díрку jednu, z vnitřní dírky tři, ale ty dvě, ve kterých nebyla náušnice, samy zarostly. A tak se jí teď mohly v uších klimbat dva nevkusně obří kusy drahého kovu.

Za chvíli zastavili, z plného trysku na pětníku, ten kůň jako by neměl jiné rychlosti než nulu a maximum.

Ocitli se mezi několika desítkami koní, oslů a mul nebo mezků. Na koních seděli muži, někteří stejně cizokrajní jako Bářin – no, buď zachránce, nebo únosce, tím si teď už nebyla tak úplně jistá, někteří jinak cizokrajní, alespoň co do oděvu, protože v obličejí řada z nich vypadala úplně evropsky. Na oslech, mulách a mezcích byla zavažadla. Balíky, koše, pytle, truhlice... Jako by jel na dovolenou sultánův harém. A taky tu důstojně kráčel jeden velbloud s překrásným stříbrem zdobeným sedlem, zpod kterého mu až ke kolenům splýval pestrobarevně protkávaný přehoz.

Muž, vedle kterého zastavili, měl evropské rysy a prošedivělý vous. Tělo mu chránila šupinová zbroj a hlavu špičatá přilba zdobená složitými rytinami a pyšným černým žíněným chocholem. Chlapík, který Báru vytáhl z vody, se mu v sedle uctivě uklonil a začal mu něco vykládat, přičemž mával rukou směrem, odkud přijeli. Muž ve zbroji spokojeně přikyvoval. Když Bářin zachránce skončil, otočil se a zahulákal nějaké povely. Pak ukázal na Báru a zjevně se ptal, kde že to chlapík v kožešinové čepici sebral. Ten zase mávl směrem k řece a se smíchem patrně vyprávěl, jak Báru lovil z vody. Ozbrozenec se také zachechtal a pohybem naznačil, ať Báru postaví na zem. Sám sesedl a pozorně si kořist – Bára už byla naprosto pevně přesvědčená, že je pokládána za kořist – začal prohlížet.

Pokynul chlapíkovi, ať Báře sundá plášť, čímž zjistila, že má plášť. Objemný, půlkruhový, tmavomodrý, na rameni sepnutý masivní zdobenou bronzovou sponou. Nacucaný vodou a těžký, nebylo divu, že se jí v řece tak špatně plavalo. Pod ním měla volné, trochu beztvaré, opaskem z kovových dílků přepásané šaty ze zlatavého brokátu lemované širokými portami s květinovým motivem. Z rukávů jí ještě vyčuhovala bílá spodní košile.

Ozbrozenec si Báru prohlížel celkem se zájmem. Zvedl jí bradu, natočil hlavu doleva, doprava, a spokojeně kýval hlavou. Prohodil něco směrem k muži, který ji přivezl, a ten zavrtěl hlavou. Velitel, protože to asi byl velitel, něco řekl, chlapík skočil do sedla mrštně jako

kočka po holubovi a odcválal, aby se obratem kopyta vrátil doprovázen dalším mužem, také více evropského vzhledu, ale s podobným účesem a oděvem jako on sám. Velitel mu něco nařídil a nově příchozí sesedl.

„Ty... Románka? Ty mluví jazyk král králů Románů?“ zeptal se dotyčný Báry řečí, které rozuměla, ale která očividně nebyla jeho mateřštinou. Vůbec nechápala, nač se jí ptá, proto raději zavrtěla hlavou.

„Víš ty co já mluvím?“ ujist'oval se muž, že mu Bára rozumí. Opatrně přikývla.

„Odkud ty?“

„Praha,“ pípala Bára.

„Nevím,“ řekl muž. „Kde velké město blízko?“

No, Praha je dost velké město, uvažovala Bára. Ale jestli chce nějaké ještě větší, ke kterému má Praha blízko... Mám říct Vídeň?“

„Kóstadynopolis?“ navrhoval tlumočník. „Smyrny? Fesalonyki?“

Tedy Bára zbystrila. Fesalonyki – to zní skoro jako Tesaloniki. Když byli s rodiči na dovolené v Řecku na Chalkidiki, tak se jeli do Thessaloniki podívat. Tatínek tomu městu říkal Soluň a tvrdil, že to Bára musí vidět, protože odtud pocházeli Cyril a Metoděj, kteří přišli na Velkou Moravu šířit křesťanství, tedy zvěstovat víru, a proto jsou to věrozvěsti. Bára místo toho říkala schválně zvěrozvěsti. Když si o nich totiž vyprávěli ve škole s paní učitelkou Dostálovou, půlka třídy si do sešitu místo věrozvěsti napsala zvěrozvěsti, jako kdyby ti dva chudáci přišli Velkomoravany poučovat o zoologii. Tatínka to pochopitelně rozčilovalo, ale byla to její malá pomsta za to, že přišla o den koupání a místo toho se musela ve vedru plahočit od jednoho byzantského kostela ke druhému. Tedy ne že by věděla, že jsou to byzantské kostely, to ji poučili rodiče, ale Bára si byla jistá, že do smrti smrt'oucí nezapomene, jak vypadají, protože to se jí tedy vrylo do paměti pěkně hluboko. Včetně toho, jak tam všichni zapichovali takové dlouhé hubené svíčky do tácků s pískem a olizovali obrázky. Tedy líbali *ikony*. V každém kostele byla paní, která čas od času šla a ty *ikony*, což jsou řecké svaté obrázky, postříkala sprejem na čištění oken a přeleštila hadříkem, aby to bylo trochu hygieničtější. Naštěstí ty líbací *ikony* byly vždycky zasklené, jinak by z nich po jednom odpoledni odrhla barvu. No a Řekové jméno toho města nevyslovovali Tesaloniki, ale tak trochu jako když Angličané říkají třeba sloveso *myslet*, *think*. Není to ani *tink*, ani *sink*, ani *fink*, ale něco mezi

tím a člověk musí dávat pozor, aby při tom toho druhého nepoprskal. Takže Fesalonyki bude Soluň.

„Ty znáš Fesalonyki?“ zeptala se Bára. Byla by tlumočnickovi vykala, ale řečí, kterou se bavili, se vykat nedalo.

„Jednou Fesalonyki byl,“ kývl tlumočnick. „Mnoho Kóstadynopolis byl,“ dodal hrdě.

„Kde je Fesalonyki?“

Muž se rozhlédl, jako by hledal, kde co lítá, ale to se jen chtěl zorientovat podle světových stran.

„Poledne,“ mávl rukou směrem, kterým žádné poledne, ani ráno, ani večer, ani dopoledne podle Báry být nemohlo. „Mnoho den, mnoho. Mnoho.“

Výborně, zajásala Bára. Je to daleko a tlumočnick tam byl jen jednou, takže to tam nebude znát.

„Já jsem z Fesalonyki,“ řekla.

Tlumočnick se otočil na velitele a něco mu říkal. Zdálo se, že je velitel potěšen.

„Jméno ty?“ zeptal se pak zase tlumočnick.

„Barbora.“

„Barbora,“ ukázal na ni veliteli. Velitel mu zřejmě nařídil, aby se ještě na něco zeptal.

„Otec tvůj kde je?“

„Nevím,“ řekla Bára.

„Tady?“ rozhodil rukama tlumočnick. Bára zavrtěla hlavou.

„Kde?“

„Já jsem se ztratila,“ řekla Bára. Nenapadala ji momentálně žádná vhodná válečná lest, a tak si umínila, že pokud ji bude tlumočnick nějak urputně vyslýchat, začne mu záměrně odpovídat tak, aby jí nerozuměl, protože ona je v tomhle jazyce očividně zběhlejší než on. Ale veliteli zřejmě tahle odpověď stačila. Vytáhl dýku a v Báře se zastavilo srdce. Místo aby jí prořízl hrdlo, dotkl se však velitel jílcem dýky jejích úst, hrudníku a břicha a pak dýku zase zastrčil. Co tím myslel, Bára vůbec nechápala, a co u toho říkal, tomu nerozuměla. Pak velitel chlapíkovi v kožešinové čapce pokynul, ať si Báru zase vezme k sobě do sedla, vtiskl mu do dlaně tři velké zlaté mince, které vylovil z opasku, což Bářina nálezce velice potěšilo, a vydali se za ostatními.

Ukázalo se, že koník umí i jiné rychlosti, třeba volný krok, a že nemá rád velbloudy, protože když se jednu chvíli příliš přiblížili k důstojně

krácející popelavé velbloudici, začal nespokojeně frkat a jezdec ho raději nasměroval někam dál. Velbloudy měla Bára trochu v oku od té doby, co putovala pouští s Músou, tedy s doktorem Musilem, a nezbývalo jí tehdy nic jiného než na velbloudici jet. Moc dobře si pamatovala zvláštní odstín Músovy velbloudice Džawahry, o které Músa tvrdil, že je to velmi vzácné zvíře a že tak skvělé velbloudy chová pouze kmen Šarátů. Bára netušila, v jaké je době, a jestli tedy je možné, aby nějací Šarátové už velbloudy vůbec chovali, ale tahle velbloudice vypadala opravdu skoro stejně jako Džawahra, takže asi byla něco jako Lamborghini mezi ostatními velbloudy a nesla se tak, jako by si toho byla dobře vědoma.

Zanedlouho zastavovali znovu.

Tentokrát u té řeky, se kterou se už Bára seznámila, ale jinde. Ten, kdo jel vpředu, vybral místo, kde se břeh svažoval k vodě pozvolna.

Muži začali ze zvířat sundavat náklad a rovnat ho na jednu velkou hromadu uprostřed ležení. Pak napojili koně, mezky, muly, osly i velbloudici, někteří začali rozdělovat ohně, aby si připravili večeři, další se rozptýlili po okolí na hlídky. Na kolozubého jezdce, který Báru našel, zřejmě připadl úkol držet někde hlídku, protože předal Báru i její promáčený plášť tlumočnickovi. Tlumočník seděl u ohně ještě s několika muži, kteří vypadali docela evropsky, nedaleko velitelova táboráku. Řeči, kterou se mezi sebou tlumočnickovi druhové bavili, Bára nerozuměla. Ale hleděli na ni přívětivě a nabídli jí k večeři to, co sami jedli – suchary a sušené maso. Dovolili jí sedět blízko ohně, aby jí uschly šaty, a tlumočník její plášť hodil do větvi vrbiček, aby schnul tam. Velitel na něj něco křikl, tlumočník kývl, a když se zase usadil u ohně, začal z Báry lámaně tahat rozumy. Nejdřív se pokusil zjistit, jak se sem Bára dostala, ale na to už měla vymyšlenou fintu. Začala mluvit co nejrychleji, a ještě svou řeč hojně prokládala českými slovy, takže jí vůbec nerozuměl, ale hrdost mu nedovolila to přiznat. Nedožvěděl se tedy nic. Na otázky kde je nejbližší vesnice, viděla jsi nějaké jezdce, je tu někde město a podobně odpovídala Bára upřímně nevím, nevím, nevím.

Když padla tma, nechali muži ohně dohořet a uložili se ke spánku. Tlumočník si Bářinu pravou ruku přivázal ke své levé, aby mu v noci neutekla.

Kapitola 3

Noc nebyla moc příjemná. Bára se kvůli tomu, že si ji tlumočník přivázal k ruce, jednak nemohla převalovat z boku na bok po libosti, a jednak, jak byla dlouho v mokrých šatech, asi trochu prochladla a ještě před svítáním se jí začalo chtít čurat. Jenže se styděla kvůli tomu burcovat cizího chlapa, a tak jí nezbylo než počkat, až oči otevře sám. Což bylo naštěstí hned po rozbřesku. Jakmile ji odvázal, utíkala do vrbiček. Cestou zpátky zkontrolovala plášť, ale byl pořád ještě vlhký.

Zatímco snídali suchary a sušené maso, přemýšlela Bára, jestli se má pokusit o útěk nebo ne. Nikdo se tu netvářil, že by jí chtěl nějak ubližovat, ale mezi tolika ozbrojenými muži nejroztodivnějšího vzezření se moc v pohodě necítila. Na druhou stranu se obávala, že kdyby se pokusila zmizet, rychle by ji chytili. Krajina tu byla rovinatá, jen nepatrně zvlněná, od obzoru k obzoru tráva, tráva, tráva, pouze okolo řeky rostlo křoví a vrbičky nebo nějaké další stromy. Takže ať by se vydala kamkoliv, hned by ji viděli, a přes řeku by si přeplavat netroufala.

Popuzovat útekem tedy nemá smysl.

„Co se mnou bude?“ zeptala se tlumočníka.

Tázavě se na ni podíval. Bud' nerozuměl, nebo nechápal.

„Proč mě s sebou berete?“ zeptala se tedy jinak.

„Pán nařídil,“ odpověděl tlumočník. Takže nejspíš sám nevěděl. Jen měl za úkol ji hlídat, protože se s ní jediný domluvil. Tedy aspoň si to Bára myslela.

Za chvíli ležení ožilo, muži začali sedlat koně a nakládat ostatní zvířata.

„Jede na kůň mne,“ oznámil tlumočník Báře. „Já a ty.“

„Nemůžu jít radši pěšky?“ zeptala se Bára, protože představa celého dne stráveného v sedle ještě s někým jiným se jí pramálo zamlouvala.

„Ne. Dlouhá cesta. Ty slabá.“

„Nejsem slabá!“ bránila se Bára. „Já toho ujdu hodně!“

„Mnoho dní cesta. Ty slabá *pak*,“ upřesnil tlumočník.

„A,“ napadlo Báru, „nemohla bych tedy jet na velbloudovi? Já umím jezdit na velbloudovi.“

„Co je velbovi?“ nerozuměl tlumočník.

Bára ukázala na velbloudici. Už byla osedlaná, ale klečela, levou přední nohu měla ještě pořád spoutanou, aby neutíkala, a blazeovaně přežvykovala. Tlumočník se zamyslel, pak beze slova odkráčel k veliteli a chvíli se o něčem bavili.

„Ano,“ sdělil Báře velitelovo rozhodnutí. Velitel něco zakřičel tou řečí, které Bára nerozuměla, a muži, kteří neměli zrovna na práci nakládat zvířata, se zvědavě seběhli.

Jo tak já tu budu za cirkusovou opičku, pochopila Bára. Dobře, opička vám ukáže.

„Jak se jmenuje ta velbloudice?“ zeptala se tlumočníka.

„Jméno zvíře?“ ukázal tlumočník na znučený pouštní koráb, aby se ujistil, o čí jméno jde.

„Ano,“ kývla Bára a tlumočník zahulákal na ostatní. Muži se po sobě bezradně dívali a krčili rameny.

„Žádné jméno,“ vyvodil z toho tlumočník. Bára zaváhala, jestli má velbloudici pojmenovat po tom Músovu Rolls-Roycu mezi velbloudy nebo po té svojí, ale tahle krasavice byla stejně popelavě šedá jako Músova.

„Budeme jí říkat Džawahra,“ rozhodla tedy a ostatním to asi bylo jedno. Prošacovala sedlové brašny a našla, co hledala. Naprosto luxusní pohánítka na velbloudy. Žádný naleštěný klacík. Tohle byla pravá slonovina zdobená divukrásnými ornamentálními řezbami.

Bára Džawahře II. rozvázala nohu, zkušeně se vyhoupla do sedla a dloubla do ní pohánátkem. Velbloudice udělala drc-drc-drc, protože velbloud se z kleku do stoje rozkládá na třikrát. Nejdřív si klekne na přední, pak vyhodí zadek, což je nejkritičtější okamžik, jelikož si v tu chvíli člověk připadá jak na toboganu, a pak si stoupne i na přední. Takže Džawahra II. se drc-drc-drc postavila a Bára si uvědomila, že výšce velbloudího hřbetu poněkud odvykla. Zkřížila nohy za velbloudím krkem, to byl nejpohodlnější posez, který odkoukala od Músy, a pobídla Džawahru II. do kroku.

Velbloudice se důstojně rozkolébala a čumilové jí uhýbali z cesty. Bára zkusila, jak ji bude zvíře poslouchat, a Džawahra II. blahosklonně plnila její přání. A tak si Bára troufla a přidala. Velbloudice se rozběhla rychlostí mírného klusu směrem od řeky do širé roviny a zdálo se, že docela s chutí. Bára ji chvíli nechala, ale ne zas tak dlouho, aby to vyvolalo podezření, že chce ujet. Když ji obrátila, někteří muži už skákali do sedel, aby se ji vydali honit, a tlumočník si opravdu zhluboka oddychl, když se velbloudice dokolébala zpátky do ležení.

Velitel stál vedle něj, srdečně se řehtal a chlapíkovi, který včera vytáhl Báru z řeky, hodil další zlaták.

Bára z toho usoudila, že její cena právě stoupá.

Karavana – Bára tomu říkala karavana, i když tu byl jen jeden jediný velbloud – se dala do pohybu a líně se plazila podél řeky. Džawahru II. vedl za uzdu, i když Bára předvedla, že jezdit umí, snědý chlapík s očima jako leštěné onyxy. Kdyby byla Džawahra II. kůň, tak by to byl podkoní. Ale Džawahra II. byla velbloud, takže to byl... *podvelbloudí*? Prostě pečovatel o Džawahru. Byl to tedy on, kdo velbloudici sedlal a odsedlával, což byla Bára šťastná, protože velbloudi se sedlají v kleče, tedy když klečí oni, ne že by se kolem nich lidé museli plazit po kolenou, ale znamená to také, že popruhy, které drží sedlo na velbloudím hrbu, se musejí podstrkávat pod břichem klečícího velblouda, a to se Bára vždycky bála, že ji velbloud kousne, protože ho bude lechtat nebo tahat za chlupy. Ani s *podvelbloudím* se Bára nedomluvila. Ale mile se na ni zubil, z čehož usoudila, že jí od něj nebezpečí nehrozí.

Putovali několik dní a až na to, že Báře uschnul plášť, se nic převratného nedělo. Vypozorovala, že krom velitele jsou tu ještě asi čtyři další muži, kteří mají mezi ostatními slovo. Jako by celou karavanu tvořilo několik menších skupin. Zdálo se, že si mezi sebou všichni nerozumí, ostatně se dost lišili nejen oblečením, ale i vzezřením. Část mužů byla podobná chlapíkovi, který Báru vytáhl z řeky. Určitě to nebyli Japonci, na to měli moc vysedlé lící kosti a moc husté kníry. Rozhodně, alespoň Bára o tom byla přesvědčená, rozhodně však pocházeli odněkud z Asie. Zbytek mužů vypadal většinou jako *podvelbloudí*. Měli evropské rysy, ale snědou plet' a černé oči i vlasy. Tu a tam Bára zahlédla i někoho světlejšího typu. Každopádně to byla

